

KOLEKTIVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo 1948 m.

Nr. 70 (1053)

Anykščiai, 1959 m. rugpiūčio mėn. 30 d. Kaina 15 kap.

Savalaikis žiemkenčių sėjos atlikimas yra lemiamą sąlyga sekančių metų gausiam derliui gauti. Tuo gerai įsitikino „Zalgirio“, „Svyturio“ ir kitų kolūkių žemdirbiai, kurie šiemet išaugino brandių rugių ir žieminių kviečių derlių vien dėl to, kad pernai organizuotai ir per trumpą laiką atliko žiemkenčių sėjos darbus. Ir šiemet „Zalgirio“ kolūkyje vyko kruopštus ruošimasis žiemkenčių sėjai. Čia laiku ir kokybiškai buvo įdirbti pūdymai, prikulta ir išvalyta reikiamas kiekis veislinių sėklų, atremontuotos 4 sėjamosios. Visa tai užtikrino vienu metu pradėti žiemkenčių sėją visose brigadose. Per pirmąsias 3 dienas šio kolūkio nariai pasėjo apie 100 ha žiemkenčių.

Rimtai ruošėsi žiemkenčių sėjai ir „Svyturio“ kolūkio žemdirbiai. Visi gryniję pūdymai kolūkyje buvo 2 kartus įdirbti. Čia laiku nuimti mišiniai ir dirvos, skirtos žiemkenčiams sėti, suartos. Į miežienas buvo išvežtas mėšlas, kuris apatras. Paruošę žemę, kolūkiečiai organizuotai pradėjo žiemkenčių sėją. Per pirmąsias dienas kolūkyje pasėta 50 ha rugių. Visus žiemkenčius numatoma

pasėti iki rugsėjo 10 dienos.

Tačiau tokia padėtis toli gražu ne visuose rajono kolūkiuose. „Jaunosios gvardijos“ kolūkis negali pasigirti gausiais žiemkenčių derliais, nes čia kasmet pažeidinėjami agrotechnikos reikalavimai, suvėlinami dirvų paruošimo ir sėjos atlikimo darbai. Ir dabar čia kartoja ankstyvesnių metų klaidos: sėklos prikulta nedaug, ji visai nevalyta, dirvos nekultivuojamos, sėti nepradėta. Ir, apsimai, čia žemės, reikalingos žiemkenčių sėjai, paruošta nepakankamai. Todėl dabar ariamos rugienos, po kurių vėlus sėjami žiemkenčiai.

Panašios agrotechnikos laikosi ir Černiachovskio vardo, „Diktaro“ ir kitų kolūkių valdybos. Černiachovskio vardo kolūkyje prikultos sėklos kiekio pakaks tik 200 ha plotui, tuo tarpu čia reikės apsėti 350 ha. Nors kolūkis turi 2 kuliamašias ir galėtų organizuoti kuliama, tačiau kolūkio valdybos tai neįveda. Nepatenkinamai rūpinasi sėklos paruošimu J. Biliūno vardo, „Ažuolo“ ir Ždanovo vardo kolūkių valdybos.

Nors „Ateities“, „Naujo gyvenimo“,

„Už taiką“ ir kituose kolūkiuose sėjami žiemkenčiai, tačiau šie kolūkiai ligi šiol nepristatė sėklų pavyzdžių į rajono sėklų kokybės laboratoriją, nepatikrino sėklų daigumo.

Su tokia padėtimi būtina kuo griežčiau kovoti.

Dabar brangi kiekviena diena, kiekviena valanda. Reikia kovoti už tai, kad sėjos darbai būtų atlikti geriausiu agrotechniniu laiku—iki rugsėjo 10 dienos.

Niekada biliūniečiai negalėjo pasigirti geru žiemkenčių derliumi. Ne vien dėl to, kad jų žemės—smėlynėliai ir priemėliai.

Svarbesnė priežastis ta, jog kas metai žiemkenčių sėjos pradžia čia net „bobų vasaros“ sulaukia. Tai ko dar brandžių rugių tikėtis... Ir prikuliama tik antras-trečias grūdas: praeitais metais 4,5 centnerio iš hektaro gauta, šiemet 6 centneriai.

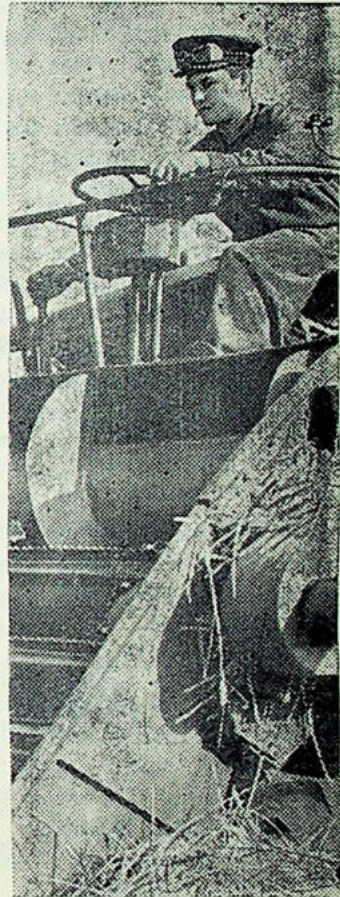
Nesistengia J. Biliūno vardo kolūkio valdyba, kad ir ateinančiais metais aruodai rugių prisipildytų. Iki šiolei čia neturima nė kilogramo žiemkenčių sėklos. Pats pirminin-

kas Ilčiukas dėl to galvos nesuka. Įsakė jis mašinistui M. Rudokui tvarkyti seną kuliamašą. Girdi, dviem greičiau visą kuliamašą baigsi. Tasai ir kaukšplaktuku, vaikščiodamas aplink patrūnijusį griozdą. O nauja moderniška kuliamaši

jose laukininkystės brigadose įdirbta tik 50 hektarų dirvų. Gi pagal planą žiemkenčiais reikės apsėti 130 hektarų. Dauguma plotų po vasarojaus dar nesuarta. Bet po laukus ropinėja tik viepas „Belorusj“ traktorius. Ir tasai lyg iš karo grįžęs: su draskytom padangom, be tvarkingų plūgų. Su juo trak-

SARATOVO SRITIS.
120 Astrachanės žemės ūkio mechanizacijos moksleivių atlieka praktinį sėties kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose.

Nuotraukoje: mašinistas komjaunuolis S. Blčariovas nuima javus Rovensko rajono „Kriovjarsko“ kolūkyje. S. Sokolovo (TASS) nuotr.

Kada pabirs grūdai į dirvą?

stovi ir laukia, kada jos ratus įsuka motoras ir gerkle užpildys javai. Tik niekas jos nejudina. Net transporteris netaisomas, nors bandymo metu pasirodė, kad jis tinkamai nedirba.

Ką nekuliami žiemkenčiai, tai ir nežinoma, kiek savos veislinės sėklos kolūkis turės. Gal reikės bent pusę keisti, atsivežti iš kaimyninių kolūkių. Juk ne juokai: jos reikalinga apie 26 tonas. Tuo tarpu iš keletos hektarėlių rugių veislinės sėklos neužteks. Būtina jau dabar susirūpinti, kur jos gauti.

Biliūniečiai neturi ne tik sėklos, bet ir žemę neparuošta. Abie-

torininkas suvagoja po kokį hektarėlį per dieną, ir džiaukis tuo. Daugiau nėra ko norėti. Tuo tarpu galin gas traktorius „DT-54“ stovi nesutvarkytas. Tai vikšrų trūksta, tai vėl kažkokių detalių stinga. Taip visą vasarėlę ir rūdyja jis nenaudojamas. O kolūkio valdybos vyrai neieško trūkstančių dalių, galvodami, kad gal kas nors atveš ir pasiūlys: „Pirkite, mielieji...“

Ką taip nesirūpina ma būsimųjų metų derliumi, nežinia, kada J. Biliūno vardo kolūkyje pabirs grūdai į dirvą. Reikėtų, kad kas nors paragintų apsileidus.

Alf. Briedis
(„K. d.“ koresp.)

! naujuosius mokslo metus

Rugsėjo pirmąją prasi-deda naujieji mokslo metai. Į mokyklų klases susirinks vasaros atostogas praleidę moksleiviai, atels nedrąsūs pirmaklasiai. Visus juos kaip motina sutiks žvilgant mokyklą, draugai, mokytojai, vyresnieji.

Džiugu pažymėti, kad naujuosius mokslo metus rajono mokyklos su- tinka su pirmajais laimėjimais įgyvendinant TSKP XXI suvažiavimo nutarimus liaudies švietimo klausimais ir įstatymą „Dėl mokyklos ryšio su gyven-

K. ZULONAS
Anykščių rajono DZDT vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas mu sustiprinimo ir dėl tolesnio liaudies švietimo sistemos vystymo“. Moksleiviai ir mokytojai šią vasarą dirbo visuomeninė naudingą darbą. Ypač gerai padirbėjo Skiemonių ir Debelkių vidurinių, Andriūniškio ir Užuožerių septynmečių, o taip pat Kiške- lių ir Pauriškių pradinė mokyklų mokiniai augindami, prižiūrėdami ir tinkamai patarėdami kukurūzus. Rajono mokyklų mokiniai taip pat augino trušius, rinko pievines žoles ir dirbo kolūkių laukuose.

Praėjusiais mokslo metais rajone žymiai geriau buvo vykdomas visuotinio

mokymo įstatymas negu anksčiau, bet vis dėlto nemaža mokyklinio amžiaus vaikų dalis mokyklas lankė nereguliariai. Tas neigiamas atsiliepė jų pažangumui, žinių kokybei ir darbštumui. 1958—59 mokslo metais daug mokinių nustojo lankyti Anykščių darbo jaunimo vidurinę, Skiemonių vidurinę, Anykščių I septynmetę, Anykščių Jono Biliūno vardo, Debelkių ir ypač Svėdasų vidurines mokyklas. Mokyklų vadovai ir apylinkių tarybos reikiamai nekovojo su mokyklinio amžiaus vaikų nubyrežimu iš mokyklų ir jų nelankomumu.

Visuotinis mokymas privalomas vaikams ir paaugliams nuo 7 iki 15—16 metų amžiaus. Jie privalo

baigti aštuonmetę mokyklą. Įgyvendinant visuotinio mokymo įstatymą, didelį organizacinį darbą turi atlikti Anykščių miesto ir apylinkių Tarybos, rajono liaudies švietimo skyrius, mokyklos, kolūkiai, tėvai, visuomeninės organizacijos ir plačioji visuomenė. Būtina kuo plačiausiai aiškinti šio svarbaus įstatymo reikšmę ir kovoti, kad visi vaikai lankytų mokyklas. TĖVAI IR GLOBĖJAI TURITE ATSIMINTI, KAD TIK REGULIARUS MOKYKLŲ LANKYMAS UŽTIK RINA SĖKMINGĄ VAIKO MOKYMĄSI, DIDINA JO DARBSTUMĄ IR GERIAU LAVINA ATMINTĮ. O PAMOKŲ PRALEIDIMAS NEJIMAS NEIGIAMAI VEIKIA VAIKO PSICHIKĄ, MAZINA JO DARBINGUMĄ IR DOMĄ JIMASI MOKSLU. MOKYK-

LAS VAIKAI TURI LANKYTI KASDIEN, PRADEJANT NUO RUGSĖJO PIRMOSIOS.

Moksleiviai, ateidami į mokyklą, turi gerai atsiminti, kad tarybinės liaudies rūpestis lydi jų žingsnius. Jie privalo gerai mokyti ir nebijoti paprasto darbo, nes dirbti reikia visiemis. Tėvai ir globėjai taip pat neturi lepinėti savo vaikų, netenkinti miešio. Niškų jų užgaidų, visokeriopai pritarti mokyklos organizuojamam komunistiniam jauniosios kartos auklėjimui.

Pamoka yra pagrindinė mokomojo auklėjamojo darbo forma. Praėjusiais mokslo metais didelis moksleivių nepažangumas buvo Burbiškio, Svėdasų, Anykščių darbo jaunimo vidurinėse, Svėdasų kalmo jaunimo septynmetėje, Mickū-

nų, Kunigiškių ir Andriūniškio septynmetėse mokyklose daugiausia todėl, kad mokytojai neužtikrino gero pamokų organizavimo, o mokiniai jose neatidžiai klausė, nerodė aktyvumo jose ir dažnai net pamokas praleidinėjo. Šiais mokslo metais reikia atkreipti ypatingą dėmesį į pamokų kokybę, į gerą žinių įsisavinimą pamokos metu, į gerai organizuotą ir turiningą užklasinį-užmokyklinį darbą.

Ateinantieji mokslo metai bus įtemptos kovos dėl septynmečio įvykdymo pirma laiko metais.

Norėję šia proga visiems mokytojams palinkėti dirbti su iniciatyva ir užsidegimu, o moksleiviams—gerai mokyti ir augti Tarybinės Tėvynės laimelį ir gerovę.

Su naujaisiais mokslo metais, draugai!

„Lenino keliu“ kolūkis stato molinę 250 vietų kavinę ir veršidę. Toks pastatas kainuos per pusę pigiau kaip medinis. Rudenį į jį bus suleisti gyvuliai.

Nuotraukoje: statybininkai B. Indriūnas ir Vyta. Vaitiekūnas naujojo pastato statyboje.

B. Melėniškio nuotr.

MŪSŲ TURTAI, MŪSŲ LAIMĖ, MŪSŲ ŽEMĖ, — KIEK MATAI

(„Bolševiko“ ir „Anykščių šilėlio“ kolūkių žemdirbiai švenčia kolūkinio gyvenimo dešimtmetį)

**Rašo „Bolševiko“ kolūkio
pirmininkas
J. GELEŽEVIČIUS**

Ne kartą mintyse palyginu šlandieninį kolūkio gyvenimą su ankstyvesniu, kuomet Bikūnų. Vazgėlių ir kitų kaimų valstiečiai žengė tik pirmuosius kolektyvinio darbo žingsnius. Tie žingsniai buvo nedrąsūs, svyruojantys, kuriuos lydėdavo kartais ir nusivylimas. Neretai pasitalkantys trūkumai vieną kitą kolūkietį vedavo į pagundą, kurie suabejojo: „Ar išeis kas gero iš to kolūko?“ Bet pamažu kolūkis

mynė vis platesnį taką, jo žingsniai darėsi tvirtesni. Nors palyginti ir nedaug, bet 1951 metais žemės ūkio artelės fermose buvo 60 melžiamųjų karvių, 106 įvalaus amžiaus kiaušės. Kolūkis per tuos metus gavo 178,7 tūkstančio rublių pajamų. Reikia pasakyti, kad tuo metu „Bolševiko“ kolūkis rajone buvo vienu iš pirmųjų. Tačiau ir dabartinių piniginių pajamų, ir visuomeninių gyvulių fermose tiesiog nesinori lyginti su 1951 metais. Jau praėjęs metais kolūkio piniginės pajamos siekė virš 1,5 milijono rublių.

Jos išaugo 8,5 karto, lyginant su 1951 metais. Neįgalima pamiršti ir tokio skaudaus fakto, kad 1954 metais lietingas ruduo ir nepalankus 1955 metų pavasario oras mūsų kolūkiui padarė daug nuostolių — visai išmirko 180 ha žiemkėlių, kuriuos teko nura-

ūkio mašinų. Technika, sumaniai panaudojama, ne tik palengvino kolūkiečių darbą, bet ir žymiai sumažino auginamųjų kultūrų sąvokainą, sutaupė daug darbadienių.

Šiemet žiemkėlių ir vasarinių javų nuėmimo darbuose gerai panaudojome kombainą, kuris dirbo be priekalstų. Ir net senesnės moterys, kurios anksčiau ir iš tolo bijodavo prisileisti kombaino, dabar,

Zemės ūkio akademiją. Kolūkiečių vaikais Kazys Strolia ir, Antanas Samulis, baigę aukštąjį mokslą, tapo inžinieriais. Tokių pavyzdžių yra daugybė, ir sunku juos visus išvardinti.

Kolūkyje dabar statomi erdvūs kultūros namai, kuriuose bus įrengta 132 vietų salė, skaitlykla. Beveik kiekviename kolūkiečio kime yra radijo imtuvai, 10 kolūkiečių turi nuosavus motociklus, o dviračiai yra pas kiekvieną, kas tik pajėgia jais važiuoti. Balio Karvelio šeima turi net 4 dviračius. Dalis kolūkiečių gyvena naujuose namuose, o šiais metais gyvenvietėje statomi namai dar 6 kolūkiečiams. Ir Albino Dilio, ir Antano Petrusevičiaus šeimos, palikusios senesnes lūšnas, dar šiemet švęs ikurtuves naujuose namuose.

Džiaugdamiesi vis turėjančiu gyvenimu, gerėjančia buitimi, kolūkiečiai pasiryžę savo darbą sukurti dar šviesesnę ir turtinę gesnę ateitį.

Gyvensim dar geriau

Išdidžiai tviska saulėje didžiuliai kolūkiniai pastatai, lūžta klojimai nuo derliaus, vakaro sutemas raižo elektros žiburiai, kurie skalsčia šviesa liejasi pro naujų namų langus. Visa tai padarė darbščios kolūkiečių rankos, ir visa tai aplalstyta krauju. Kiek daug draugų žuvo vien tik todėl, kad jie pirmieji bandė pasukti darbo veltietį nauju keliu.

Bet kolūkinė santvarka nugalėjo, ir štai praėjo pirmasis dešimtmetis, kai drauge kūrėm savo ateitį. Ar surado valstietis laimę, kuri jam buvo žadėta, už kurią liejosi kraujas? — Taip, — atsakys kiekvienas mūsų kolūkio žmogus.

Ar galėjo bežemės Onos Černiauskienės sūnus tapti inžinieriais, agronomais be kolūkio, be Tarybų valdžios? Ar svaajojo buvęs vos kelių hektarų savininkas V. Steponavičius pasistatyti savo mūrinius namus? O juk tokių pavyzdžių daug. Štai Jonas Nlaura turėjo 20 hektarų

Džiaugsmo vasaros (Reportažas)

Kai apsilankėme kolūkiečio Antano Karvelio namuose, jo paties neradom. Žmona ir vyresnioji duktė triūsė prie didžiulio lagamino, į kurį dėjo dešras, kumpio gabalą, vyniojo popierin skilandį. Stalas nukrautas įvairiaspalviais rūbais rodė, kad čia ruošiamasi rimtai, o gal ir ilgai kelionei.

Vyras kolūkio elektrinėje dirba, — paaiškino į mūsų klausimą Karvelienė. — O aš ruošiu sūnų į Vilnių. Universitetan išleidžiu.

Pasirodo, sūnus Algirdas jau antro kurso studentas, fizikas. Paatogavo vasarą, padirbėjo gimtame kolūkyje ir vėl išvyksta mokslo žinių semtis. O motinos širdyje liūdesys maudžia — skirtis gaila. Tai jau būna, kai reikia mylimą žmogų toli ir ilgai išleisti.

Užsiminėm Karvelienę apie savo atsilankymo tikslą. Ji kietai užspaudė lagamino viršų, atsiduso:

— Taigis, kolūkio dešimtmetį sekmdienį švęsim. Tik gaila, kad

Algirdukas jau išvažiuoja. O juk kokie geri ir laimingi buvo šitie dešimt metų.

— Papasakokite ką nors iš savo praeities, — prašėme Antosę Karvelienę.

Ji pamažu priėjo prie etažerės ir, ištraukusi vieną knygą, padėjo prieš mus ant stalo.

— Va, mano visa biografija surašyta.

Tai buvo J. Baltušio „Parduotos vasaros“. Taip, tai daugelio buvusių vargdienių vaikystės biografija. Vienuoliką gražiausių savo jaunystės vasarų pardavė Antosė turčiams, ir tų metų niekas nebesugrąžins. Vėliau ištekėjo. Vyras gavo tėvo palikimą — tris hektarus žemės. Įsigijo karvę, arkli, susilipdė tvartelį, kurio vienam gale gyveno patys, o kitame bėrį su žaląja laikė. Vis dėjo centus, taupė, bet namo taip ir neįstengė sulipdyti. O paskui?

Paskui prie tvartelio, Žezumbryje, atėjo žmonės, kurie pasakė:

(Nukelta į 3 psl.)

Vis daugiau gaminam pieno ir mėsos

Metai iš metų mūsų kolūkio tvartuose didėja gyvulių skaičius. Iš jų kasmet gauname vis daugiau produkcijos. Jeigu prisiminsim 1951 metus, tai tuomet iš kiekvienos melžiamos karvės gaudavom po 1070 litrų pieno. Toks išmilžis mūsų rajone buvo skaitomas gana aukštu. Ir jei prieš trejetą metų mes gaudavom iš kiekvienos karvės per metus tiek pat pieno, kiek ir 1951 metais, tai dabar primelžiam daugiau negu 2 kartus. Perna iš kiekvienos karvės vidutiniškai gavom po 2171 kg pieno, 100 hektarų naudmenų pagaminam. Jo po 161 cent. Tai nėra paprasti skaičiai. Jie liudija apie nuoširdų, nesulstamą fermos darbuotojų darbą.

Dabar mūsų galvijų bandoje yra virš 350

VI. Augustinas „Bolševiko“ kolūkio galvijų fermos vedėjas

stambiųjų raguočių, iš kurių 161 melžiama karvė. Visuomeniniuose tvartuose laikome daugiau kaip 290 kiaušinių. Dauguma jų penimi bekonai. Šiems metams mūsų kolūkio gyvulininkystės darbuotojai prisiėmė gana didžiulius išpareigojimus — 100 ha žemės ūkio naudmenų pagaminoti po 225 cent pieno ir 40,5 cent mėsos, o 100 ha ariamos žemės — po 37 cent kiaušienos. Fermų darbuotojai siekia sėkmingai įvykdyti pristintus išpareigojimus. Štai melžėja E. Žilienė per 7 šių metų mėnesius iš kiekvienos karvės primelžė po 1621 litrą pieno, arba 413 litrų daugiau, lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, o melžėjos T.

Kiaušaitės kiekviena prižiūrima karvė davė 350 litrų pieno daugiau negu per tą patį laikotarpį praėjusiais metais.

Jeigu ankstyvesniais metais gyvuliai būdavo išmėtyti nepritaikytuose, ankštuose tvartuose, tai dabar jie laikomi tipiniuose, erdvuose pastatuose. Neseniai buvo užbaigta naujos 75 vietų karvidės statyba. Joje įrengtos automatinės girdyklos. Dabartiniu metu statomos iš molio dar 2 karvidės, nes kasmet didėjantis gyvulių skaičius verčia turėti jiems ir pritaikytus pastatus. Juk septynmečio pabaigoje, tai yra 1965 metais, mes 100 ha naudmenų numatėm gauti net 535,1 cent pieno, 71,4 cent mėsos ir 100 ha arimo — 64,1 cent kiaušienos.

**Rašo „Anykščių šilėlio“
kolūkio pirmininkas
Pr. JUODVALKIS**

ūklečiai ėmėsi vykdyti septynmečio planą. Mes jau šiais metais pasiryžę gauti milijoną 250 tūkstančių rublių pajamų. Šiemet kiekvienam 100 ha ariamos pagaminame po 36 cent kiaušienos mėsos, ir 100 ha naudmenų po 360 cent pieno. Tāl dideli skaičiai. Didelius darbus reikės nuveikti. Bet kolūkiečiai neboja sunkumų, jie nugalės juos.

Mūsų geriausia karvių melžėja Rožė Kuliešienė, kuri yra LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas,

iš kiekvienos karvės jau primelžė po 2120 litrų pieno. Nedaug nuo jos atsilieka melžėjos A. Beinorienė, St. Beinorytė ir kitos. Tai rodo, kad išpareigojimai pieno gamyboje vykdomi ir bus viršyti.

Kyla grūdų gamyba. 1950 metais vidutinis grūdinių kultūrų derlingumas siekė 6,6 cent. Tai buvo mažiau negu gaudavo valstietis pavienininkas.

Kolūkyje daugiau ir neužaugo, — bandė įtikinti žmones niurzgliai. Vieni tikėjo tuo, kiti ne. O štai šiais metais vidutinis derlingumas bus apie 15 centnerių. Iš atskirų plotų gavom ir po 20 centnerių grūdų. Bet ir tai dar ne riba.

Kas metal lengvėja žemdirbių darbas, nes rankinį darbą pakelčia mašinos. Jei iki kolūkio susikūrimo tik keturi ūkininkai turėjo plaunamas mašinas, tai dabar abiejose brigadose jų turime penkiolika, dvi traktorines kertamas, kombinas. Jau šiame septynmetyje pasieksime, kad 90 procentų visų darbų būtų mechanizuoti.

Džiaugsmo vasaros

(Atkelta iš 2 psl.)

— Čia bus kolūkio hesas. Čia bus kolūkio laukai.

— Aš nepamenu šito žmogaus nei vardo, nei pavardės, kuris tada apie naują gyvenimą, apie laimingą vaikų ateitį kalbėjo. Bet tikėjau, kad jis sako tiesą, — pasakoja Karvelienė. — Ir toji tiesa išsipildė.

Seniai Karveliai paliko Žemumbrę maža tvartelė. Jie dabar gyvena naujame name, kurį padėjo pasistatyti kolūkis. Turi radiją, įsigijo naujų baldų.

Vyresnioji duktė Mil-

da mokosi vidurinėje mokykloje, o mažoji Vildutė neužilgo irgi pirsks elementorių.

Karvelienė — darbšti moteris. Ji kas metai išdirba po 600—700 darbadienių, gauna nemažai pinigų, grūdų.

— Aš nežinau, kaip galima būtų gyventi be kolūkio, — nuoširdžiai kalba moteriškė. — Būdavo, anksčiau laikai karo, o jai ganyklos reikia. Bėgi pas buožę Biržį, bučiuoji ranką. To dar maža. Jis ganyklų duos, bet tau devintą kailį už tai nulups. Gi dabar viskuo aprūpinti ir dirbame lengviau ne-

gu anksčiau. Vis mašinom, traktoriais..

— Ar galėjom anksčiau pagyvoti apie vaikų mokymą? — tarsi savęs klausdama, tęsė Karvelienė. — Arba kad ir apie gydymą? Anądien susirgo Skujienė. Atbėgo jos namiškiai į kontorą, paskambino telefonu ir dar nespėjo pareiti atgal — jau greitoji pagalba pribuvus. Ligoninėn moterį paguldė. Ir viskas už ačiū, o kai kas dar ir to nepasako.

— Džiaugsmingos dabar mūsų vasaros, laimingas gyvenimas, — išlydėdama mus, pasakė Karvelienė.

Č. BYTAUTAS

„Anykščių šilėlo“ kolūkis

Auginkime pūdymuose žieminius vikius

Mūsų respublikos sąlygose žieminiai vikių auginami mišinyje su žieminiiais rugiais arba žieminiiais kviečiais. Anksti pavasarį, tai yra gegužės-birželio mėn., jie duoda nemažą žalios masės derlių.

Zaliam pašarui žieminiai vikių yra viena iš nepamainomų kultūrų lengvoose dirvoose, nes jie gerai išnaudoja žiemos laikotarpio dirvoje sukauptą drėgmę ir nenu-

kenčia nuo sausrų.

Vilniaus, Salčininkų, N. Vilnios rajonų kolūkiai kasmet šiomis kultūromis apseja nemažus plotus dirvų ir gauna 150—200 cnt žaliosios masės iš hektaro.

Žieminiai vikių nere-

vieną apsėjant 7—10 dienu vėliau. Dar geriau dalį vikių sėti mišinyje su žieminiiais kviečiais, parenkant jiems sunkesnes dirvas. Žieminiai kviečiai vėliau vamzdelėja ir vikius mažiau nuštelbia. Elmininkų bandymų stotyje šimet darytuose bandymuose žie-

minių vikių-rugių mišinys pūdymo lauke davė 155,5 cnt žaliosios masės iš hektaro. Toje masėje buvo 18 procentų žieminių vikių. Žieminių vikių-kviečių mišinio gauta 198,3 cnt iš hektaro žaliosios masės. Joje buvo net 51,5 procento vikių. Šis mišinys buvo piaunamas dviem savaitėm vėliau už žieminių vikių mišinį su rugiais.

Kolūkiuose dažnai nusiskundžiama, kad neturima žieminių vikių sėklos ir nėra kur gauti. Sėklos klausimą galima lengvai išspręsti, nes daugelio kolūkių žiemkenčiuose yra labai daug vikių. Valant žiemkenčius, jų sėklos lengvai išsiskiria.

Siuo metu dar nevelu sėti žieminius vikius, ir reikia, kad kolūkiai pasirūpintų tokio žaliojo pašaro.

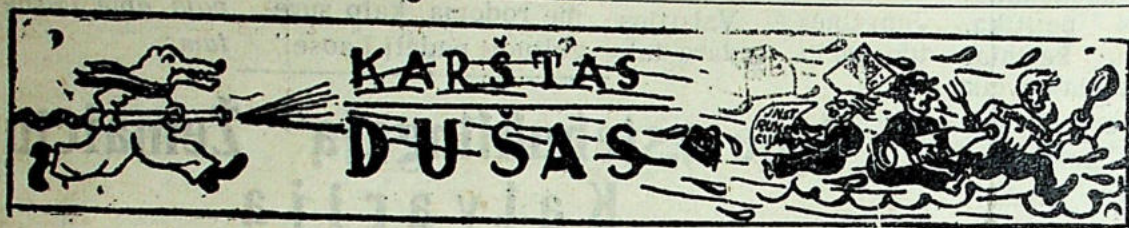
E. KEMESYTE
Elmininkų bandymų stoties mokslinis bendradarbis

Žvejų-mėgėjų dėmesiui!

Rugsėjo 2 d. Anykščiuose, Liepos 21-osios g. (pas Pajarską), įvyks žvejų-mėgėjų sekcijos susirinkimas. Pradžią 13 val.

Kviečiame visus žvejus-mėgėjus dalyvauti.

A. ZVIRBLIS
Gamtos apsaugos komiteto plotų priežiūrėtojas

pie Janydžiuose nesančio bufeto vedė. Jo A. Vilimo sukybes jau buvo rašyta spaudoje. Kad sukčius neatsikratė seno įpratimo apgaudinėti pirkėjus, įsitikinome mes patys.

Neseniai užėjome į bufetą ir... paprašėme duoti keturias bonkas alaus. Mikliai atsirado prieš mus „Stalo“ alus, už kurį dar mikliau Vilimas paprašė apmokėti 12,40 rublio.

— Bet gi „Stalo“

Vilimas tebesukčiauja

alaus bonka kainuoja 1,80 rublio. Vadinas, turime mokėti už keturias bonkas 7,20 rb., — bandėme aiškinti Vilimui. Bet jis į kalbas nesileido. Paprašėme skundų knygos.

— Kiti vagia daugiau, ir nieko nerašot. Matyt, nepatinku, kad aš kudas, — ir tęsė jis ant stalo knyga.

Kad šiame bufete už prekes kolūkiečiams Vilimas pakelia kainas, kalbama

jau seniai. Tik keista, kad iki šiol apie sukčių Vilimą nenori išgirsti tiesos miesto kooperatyvo vadovai.

D. Jakšys

Sventupio apylinkės tarybos pirmininkas,

K. Žižmaras

„Zalgirio“ kolūkio pirmininkas,

J. Varnas

„Zalgirio“ kolūkio sąskaitininkas,

J. Beinoravičius

„Zalgirio“ kolūkio mechanikas

REDAKCIJOS PRIERA-

SAS. Kal dar žiemą buvo iškeltos Vilimo sukybės, miesto prekybos vadovai stojo ginti sukčių.

— Duoklį aktą, kad Vilimas atskleidžia degtinę vandeniu. Neturit? Tada nekibklit prie gero žmogaus, — kalbėjo prekybos galvos.

— Prie ko čia popierukas. Mes gi gyvi žmonės sakom, kad Vilimas sukčiauja, — bandė įtikinti Elmininkų bandymų stoties darbuotojai.

Pasidėrėjo visi, pasigindė, ir sukčius liko toliau už prekystallo. Ar didelę garbę daro Vilimas klientams, sąžiningiems prekybos darbuotojams?

Ką padaro — viskas bloga.

Bet... jis planą vykdyti moka...

Mes nulausim jam nagus

Už jo gaminius blogus.

L. Rymelkio pieš.

Šveikas „Kibirkšties“ kolūkyje

Kolūkio stambiųjų raguočių fermos vedėjas net už galvos stvėrėsi: žiūrė — Šveikas, tas šaunusis čekų literatūros herojus beatžygiuojas ir kažkokį gyvulėlį iš paskos betempląs.

— Drįstu pranešti, — užkalbino Šveikas fermos vedėją. — Ją-

sų kolūkis pieno gamyboje užima paskutinę vietą. Leiskite išreikšti užuojautą valdybai ir asmeniškai Jums. Priimkite mano dovaną. Aš išvedžiau naują karvių veislę. (Žiūr, nuotrauką).

Fermos vedėjas vos nenualpė, pamatęs už Šveiko nugaros seną ožką.

— Šveike-

li, Šveike-

li! — ėmė

dejuoti fer-

mos vedė-

jas. — Mes

ir taip „ož-

kų“, o ne

karvių prisi-

veisėm, neži-

nom ir ką daryti.

Vesk

jau tą ožką į kitą

kolūkį.

Bet Šveikas neper-

kalbamas.

— Jei nemokat išsi-
auginti pleningų kar-
vių, auginkit ožkas, —
pasakė jis ir nužinga-
niavo tolyn.

Su devyniais amatais

— Aš turiu šoferio talentą. Pamokyti kiek mane — ir turėtu nepakeičiamą šoferį, — gyrėsi visiems devyniolikame-tis Mičiurino vardo kolūkio kolūkietis Rimantas Baronas.

Ką gali žinoti, gal tikrai pas Rimantą šoferiškai talentai rūdyja... Ir ji pasiuntė keturiems mėnesiams mokytis į automokyklą.

Parvažiavo Baronas namo, parodė šoferišką pažymėjimą ir visiems pareiškė:

— Šoferis tai nulis. Vis išsitemps, benzinu pasmirdęs. Kilas dalykas bitininkas. Ot, priegingiau bičių kolūkiui, kaip kumelių. Mano senelio dėdė ir tas bitininku buvo.

Kolūkiečiai žvalgėsi vienas į kitą, traukė pe-
čiais, išgirdę taip kal-
bant Rimantą. Mokėsi,
bet šoferiu ir staiga

apie bites prabilo. Tai dyvail!

Visus metus Rimantas mokėsi bitininkystės meno Antalieptės žemės ūkio mokykloje. Parvažiavo namo. Kolūkio dailiųjų jau medį aviliams kalti paruošė, bet jaunasis bitininkas apie bites į kalbas nesileido.

— Muzikantu būtų gerai išsimokius. Ot, pa-
linksminčiau visus! Tik
kolūkis armoniką tegu
nuperka, — svajojo apie
naują amatą Baronas.

— Nenori būti šoferiu, eik dirbti kroviku prie mašinos, bet dykas nesivalgiok ir senam tėvui ant sprando nesėdėk, — griežtai pasiūlė valdyba.

Rimantas kroviku dirbo tris dienas, ir paskui tinginį teko atleisti. Sėdi jis dabar namuose, valgo tėvo ir motinos uždirbtą duoną ir galvoja: kokį dar amatą išmokus?

Br. BERCIONAS

LENKIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. Paskutiniuosius metais neatpažįtamai pakeltė savo valzdą vakarinės Lenkijos žemės. Iki karo šlame rajone buvo 42 stambios pramonės įmonės, dabar tokių įmonių priskaičiuojama iki 127. Vakariniai šalies rajonai Lenkijoje vadinami „Jaunystės kraštu“. Taip čia viskas pasikeitė liaudies valdžios metais!

Nuotraukoje: Pilio elektros lempų fabrike „Liumen“, neseniai paleistame į eksploataciją.

Karinės grėsmės židiny Azijoje

Laoso karalystėje, kuri yra siaurinėje Indokinijos pusiasalio dalyje ir turi truputį daugiau kaip du milijonus gyventojų, susidarė taikai pavojinga padėtis. Kurstomi Amerikos imperialistinių sluoksnių, Laoso karališkieji valdžios organai sukėlė savo šalyje teroro ir žiauraus patriotinių jėgų persekiojimo kampaniją. Jie šurkščiai pažeidinėja Ženevos 1954 metų susitarimus dėl taikaus sureguliuojamo Indokinijoje, trukdo veikti tarptautinei stebėjimo ir kontrolės Laoso komisijai. Laoso karališkoji kariuomenė, priešingai Ženevos susitarimams, pradėjo karo veiksmus prieš Patet-Lao nacionalinio išsivadavimo judėjimo dalyvius. Šalyje plečiasi pilietinis karas.

Neseniai paskelbtame specialiaame TSRS užsienio reikalų ministerijos pareiškime parodyta, kad Laose susidariusi padėtis yra Amerikos kariaunos vadovaujant, šalyje statomi aerodromai, tiesiami specialūs keliai ir rengiami kiti kariniai objektai, grasiną liaudies Kinijai, demokratiniam Vietnamui ir kitoms taikos politiką vykdančioms Azijos šalims. Per Pietų Vietnamo uostus

Laosą gabenamos didelės siuntos Amerikos ginklų. Plėsdamos savo viešpatavimą Laose, Jungtinės Valstijos tuo pačiu sudaro tai-

Tarptautinė opijavilga

šeimininkavimo šalyje rezultatas. JAV laiko savo rankose ne tik Laoso armiją, bet taip pat šalies ekonomiką, lemia jos politiką. Amerikiečių kariniai patarėjai veikia beveik kiekviename Laoso karališkosios kariuomenės dalinyje. Amerikiečių instruktoriams

Laosą gabenamos didelės siuntos Amerikos ginklų.

Plėsdamos savo viešpatavimą Laose, Jungtinės Valstijos tuo pačiu sudaro tai-

kai pavojingą situaciją visoje Pietryčių Azijoje. Siomis dienomis Amerikos admiralas Berkas grąsino nusistiegti į Laoso rajoną JAV karines jūrų pajėgas. Indijos laikraštis „Svadinata“ šiuo klausimu pažymi: „JAV žaidžia Laose su ugnimi... Reikia tuojau pat užgesinti šį pavojingą karo grėsmės židinį“.

Siam reikalavimui pritaria visa pasaulio visuomenė.

Tarybų Sąjungos pareiškima plačiai remia Azijos šalis. „Visiškai aišku, — pabrėžia Vietnamo laikraštis „Nian-Zan“, — kad TSRS URM pareiškime rodoma, kaip sureguliuoti padėtį Laose“.

Laisvė „banditams“

Beveik kasdien agentūra ADN praneša apie naujus Amerikos kariškių nusikaltimus Vakarų Vokietijoje. Tryto mieste per muštynes, sukeltas Amerikos kariškių, buvo papiautas atsitiktinis praeivis, 27 metų amžiaus vokiečių. Heilbrono mieste Amerikos kariškis gatvėje užpuolė moterį, parbloškė ją ir apipylė. Netoli Miuncheno girtas amerikietis kareivis, vairuodamas automašiną, nustūmė vokiečių automašiną ir užmušė du keleivius.

Amerikos propaganda rašo, kad JAV kariuomenė, esą, laikoma laisvei ginti. Jie, matyti, galvoja apie laisvę banditams.

Apie „stebuklingą“ Žemaičių Kalvariją

(Tęsinys. Pradžia Nr. 69 (1052))

Senesnieji vietos gyventojai pasakoja tokią atsitikimą. Kartą atvykęs į Kalvariją vienas nepažįstamas kunigas ir norėjęs daili toš relikvijos palmtį, bet domininkonai jį dievo rūštybe ir pragaru prakeikė. Jis užlipęs ant vargonų, kritęs galva žemyn ir užsimušęs. Vėliau paaiškėjo, kad tai buvęs neturtingas klierikas, kuris buvo atvažinęs pas Kalvarijos vienuolius prašyti paramos. Vienuoliai iš jo tik pasišaipė ir šis, apimtas nevilės, nusižudęs.

Taip vienuoliai sugalvojo naują „stebuklą“. Esą, „šventojo“ kryžiaus relikvijos užkeiktos, ir kas jas paliesiąs, tą dievas nubaus, kaip tą klieriką. Gi Telšių

vyskupas Staugaitis, nežūrėdamas jokių užkeikimų, atplėvė didesnę dalį Žemaičių Kalvarijos kryžiaus relikvijų ir išdalino naujų bažnyčių statybai.

3. MARAS IR PINIGAI

1660 m. Žemaičių Kalvarijoje atalaidų metu kilo maro epidemija. Eidami „kryžiaus keliu“, žmonės pradėjo staugi mirti, kristi kaip lapai. Nepadėjo nei sakramantai, nei „stebuklingas“ madonos paveikslas... Tūkstančiai žmonių buvo palaidoti prie koplyčios. Ilgai žmonės mįninėjo žiaurios maro metus. Kaltikų kunigai pasinaudojo proga ir šią maro epidemiją apskelbė dievo ryškė, kritusia ant maldininkų galvų už tai, kad jie aukoję bažnyčiai per mažai pinigų. Ir dvasininkų apmulkinti žmonės vėl aukoję bažnyčiai...

Žemaičių vyskupas įsakė Akmės, Žagarės, Skuodo, Papilės, Mosėdžio, Salantų, Kartenos, Gargždų, Šaukėnų, Kuršėnų klebonams, kad jie kiekvienais metais su iškilmingomis procesijomis vyktų į Žemaičių Kalvarijos atlaidus. Jeigu minėtos parapijos atlaiduose nedalyvaudavo, tai jos turėjo sumokėti domininkonų vienuolynui tam tikrą baudą sidabriniais rublais.

4. JUODI DARBELIAI

Žemaičių Kalvarijos kryžiaus keliai — tai ku-

rigų ir davatų pasididžiavimas. Čia yra 19 koplyčių, kurias apvaikšiojant susidaro 7 kilometrų kelio. Yra žmonių, kurie klūpom eina visus 7 kilometrų, guli kryžium prie koplyčių.

Niūriai ir šurpliai atrodė Žemaičių Kalvarija paskutiniaisiais buržuazijos viešpatavimo metais. Bažnyčia, koplyčios, vienuolynas, parapijos salė, net kelios smuklės — visa tai buvo priemonės mulkinti darbo žmonėms, ištraukti iš jų paskutinį centą. Buržuazijos viešpatavimo metais į Kalvariją atsikėlė vienuoliai-marijonai visai išnaudoję maldininkus. Jie spekulavo tikinčiųjų jausmais, „dievo žodžio“ pagalba kraudami sau kapitalą.

Aple Žemaičių Kalvarijos marijonų apgaules, aple tai, kaip jie „darė“ stebuklus, ne vienas senesniųjų Kalvarijos gyventojų asmeniškai ištikino. Nors ir kaip gudriai falsifikavo savo „stebuklus“ vienuoliai, atsiveždami papirktus, apsimečiusius „ligonius“ iš kitur, bet žmonės atpažindavo tuos bažnytininkų tarnus ir davatkas. Net rellingai nusitelkę žmonės kartą pasipiktino, kai prie didžiojo altoriaus staiga „pagijo“ daugeliui žinomas išdaigininkas telšiškis Kilas, kuris Telšiuose ir dabar gyvena, ir savo išdaigomis juokina praeivius.

(Bus daugiau)

**Redaktorius
St. VINCIONAS**

Dėl mokyklos ryšio su gyvenimu stiprinimo ir liaudies švietimo pagerinimo Anykščių rajone

Anykščių rajono Darbo žmonių deputatų tarybės priimtame sprendime pažymima, kad vykdamą įstatymą „Dėl mokyklos ryšio su gyvenimu stiprinimo ir dėl tolesnio liaudies švietimo sistemos vystymo LTSR“ rajono mokyklose mokomasis auklėjamasis darbas pagerėjo. Moksleiviai ir mokytojai išpareigojo išauginti 60 ha kukurūzų, išauginti ir atiduoti valstybei 12.000 triušių ir surinkti 1.000 kg pievinių žolių sėklų. Prie Svėdasų vidurinės, Andrioniškio, Mickūnų septynmečių ir kai kurių kitų mokyklų kolūkių pagalba įsteigti pagalbinių ūkių ir triušių fermos. Mokyklų dirbtuvės papildomos naujais darbo įrankiais.

Anykščių rajono Darbo žmonių deputatų taryba pažymi, kad rajono kolūkių valdybos, įmonės, įstaigos ir organizacijos, o taip pat ir mokyklų vadovai dar nepakankamai rūpinasi visuotinio mokymo fondų sudarymu iš kolūkių lėšų, įmonių, įstaigų bei organizacijų asignavimų ir mokyklų pagalbinių ūkių bei mokomųjų bandomųjų sklypų pajamų.

Lėtai vykdoma mokyklų ir bendrabučių

statyba kolūkių iniciatyva ir jų lėšomis.

Rajono liaudies švietimo skyrius ne visada laiku užtikrina tinkamą mokyklų darbo kontrolę, neprincipialiai kovoja su mokyklų darbo trūkumais, atidėlioja svarbias priemones mokyklų ir mokytojų darbui ir poilsui pagerinti.

Anykščių rajono Darbo žmonių deputatų taryba laiko būtinu iš esmės pagerinti rajono liaudies švietimo skyriaus vadovavimą mokyklų darbui, o taip pat imtis priemonių, kad Anykščiuose būtų pastatytas pastatas vidurinei mokyklai ir vaikų darželis.

Anykščių rajono Darbo žmonių deputatų taryba išpareigoja CSV rajono inspektūrą, liaudies švietimo skyrių, Anykščių miesto ir apylinkių vykdomuosius komitetus, bendradarbiaujant su mokyklų vadovais, laiku ir kokybiškai praveisti vaikų ir paauglių, turinčių išeiti priivalomąjį mokymą, apskaitą.

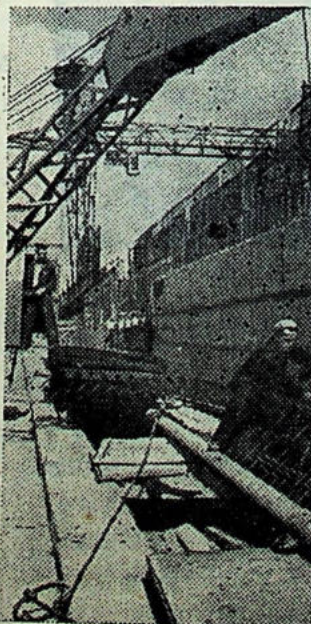
Rajono liaudies švietimo skyrius, milicijos skyrius, Anykščių miesto ir apylinkių vykdomieji komitetai ir mokyklų vadovai išpareigoti rugsėjo mėnesio pirmomis dienomis

imtis aktyvių priemonių prieš tėvus, neleidžiančius vaikų į mokyklą, o rajono vykdomasis komitetas, liaudies švietimo skyrius, Anykščių miesto ir apylinkių vykdomieji komitetai ir kolūkių valdybos privalo toliau plėsti mokyklų pagalbinius ūkius, ap rūpinti juos technika ir žemės ūkio inventoriui kolūkių turimos technikos ir inventoriaus sąskaita, sudaryti prie visų mokyklų visuotinio mokymo fondus.

Kolūkiams ir įmonėms rekomenduojama statyti mokyklas ir bendrabučius iš kolūkių ir įmonių lėšų.

Rajono liaudies švietimo skyrius ir mokyklų vadovai išpareigojami daugiau gilintis į mokomojo-auklėjamojo darbo turinį, kovoti dėl tvirtų ir gilių žinių ir jų pritaikymo praktikoje.

Rajono vykdomasis komitetas išpareigotas išplėsti Svėdasų vidurinės mokyklos bendrabutį, 1959-60 mokslo metams užbaigti sporto salės statybą ir išskirti mokykloms inventoriumą įsigyti 1959 m. 100 tūkstančių rublių iš viršplaninių lėšų.

Voronežo atominės elektrinės statyba. Armatūros montavimas.

A. Zenino (TASS) nuotr.